

XXIX TAVALINE PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine 2Mo 17:8-13)

Lugemine teisest Moosese raamatust:

Neil päevil, kui amalekid Refidimisse tulid ja sõdisid Iisraeli vastu, ütles Mooses Joosuale: “Vali omale salk sõjamehi ja mine homme lahingusse amalekkide vastu. Aga mina seisan mäetipus ja hoian käes Jumala sauad.” Ning Joosua tegi, nagu Mooses oli temale öelnud, ja sõdis amalekkide vastu.

Aga Mooses, Aaron ja Huur tõusid kõrgendiku tippu. Ja sündis, et nii kaua kui Mooses hoidis oma kätt üles tõstetuna, oli Iisrael võidukas, kui ta aga oma käe lasi alla vajuda, oli võit Amaleki poolel. Siis kui Moosese käed väsima hakkasid, veeretaskid teised kohale kivirahnu ja panid Moosese selle peale istuma ning Aaron ja Huur toetasid teine teiselt poolt tema käsi. Nii seisid Moosese käed üleval kuni päikeseloojanguni ja Joosua sai oma terava mõõgaga Amaleki ja tema väe üle võidu. See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 121:1-2.3-4.5-6.7-8)

R: Minu abi tuleb Issandalt, kes on loonud taeva ja maa.

Ma tõstan oma silmad mägede poole,

kust küll tuleb mulle abi.

Minu abi tuleb Issandalt,

kes on loonud taeva ja maa.

R:

Tema ei lase sinu jalal vääratada, see, kes sind hoiab, ei uinu magama.

Vaata, see, kes Iisraeli hoiab, ei maga ega vao unne.

Issand on sinu hoidja, tema vari katab sind, tema seisab su kõrval.

Päike ei tee sulle kahju päeval ega kuu öösel.

R:

Issand hoidku sind kõige kurja eest

ja kaitsku sinu elu,

Issand hoidku sinu minemist ja tulemist

nüüd ja igavesti.

R:

(Teine lugemine 2Ti 3:14- 2Ti 4:2)

Lugemine püha apostel Pauluse teisest kirjast Timoteosele:

Jää selle juurde, mida sa oled õppinud ja uskumisväärseks pidanud, sest sa tead, kelle käest on sinu õpetus tulnud. Pühi kirju tunned sa juba lapseeas ja need võivad sind targaks teha usu kaudu Kristusesse Jeesusesse. Kogu pühakiri on Jumala sisendatud ja kasulik õpetamiseks, noomimiseks, parandamiseks, kasvatamiseks õigluse sees – selleks, et Jumala inimene oleks kõigiti valmistatud igaks heaks teoks. Ma vannutan sind Jumala ja Kristuse Jeesuse ees, kes tuleb kohut mõistma elavate ja surnute üle – tema ilmumise ja tema riigi nimel! Kuuluta sõna, astu esile, olgu see siis sobival või mitesobival ajal, noomi, hoiata, julgusta, ning jätkugu sul õpetamiseks kannatlikku meelt.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi He 4:12)

Halleluuja. Jumala Sõna on elav ja võimukas,
Tema mõistab kohut südame mõtete üle. Halleluuja.

(Evangeelium Lk18 ,1-8)

Lugemine püha Luuka evangeeliumist:

Jeesus rääkis oma jüngritele tähendamissõna selle kohta, et nad ikka palvetaksid ega tüdiks. Ta ütles: “Ühes linnas oli kohtunik, kes ei kartnud Jumalat ega häbenenud inimesi. Aga samas linnas oli ka lesknaine, kes teda aina tüütamas käis ja nõudis üha: “Mõista mulle õigust mu vaenlase vastu.” Kaua aega ei tahtnud kohtunik temast kuulda, siis aga mõtles endamisi: “Ehkki ma ei karda Jumalat ega häbene inimesi, on parem, kui ma mõistan ometi sellele lesele õigust, sest ta on mind ära tüüdanud ja ma ei taha, et ta tuleks ja mind näkku lööks.”

Ja Issand ütles: “Mõelge ometi sellele, mida see ebaõiglane kohtunik ütleb! Kuidas ei mõistaks siis Jumal õigust neile, kes nii õõl kui päeval tema poole hüüavad, ega ruttaks neid viibimata aitama? Ma ütlen teile, ta mõistab neile õiguse otsekohe! Ometi, kui Inimese Poeg tuleb, kas ta leiab usku maa pealt?”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, haiguse tulemusrikkaks ravimiseks on kaks tingimust: esiteks tuleb osata leida selle põhjus, see tähendab, panna õige diagnoos, ja teiseks tuleb haigust osata ravida. Haige ise tunneb küll oma vaevusi ja kirjeldab neid, ta saab aru, et tema tervisega on midagi valesti, ja ta võib teha arstile rohkesti ettepanekuid, kuidas ravida tuleks. Arst aga toetub oma teadmistele, varasematele kogemustele ja analüüside tulemustele; väga tihti peabki ta nentima, et patsiendi enda poolt väljapakutud diagnoos on vildak, mille järgi ravimine lõpeks vaid haiguse ägenemisega.

Kuid mis siis teha, kui haige keeldub arsti nõu kuulamast ja ajab oma joru? Samuti, mida teha siis, kui mõni arst silmnähtavalt ei viitsi haiguslukku süveneda, vaid järgib tuimalt ametlikke ravijuhiseid ega hooli sellest, et patsient ei parane? Haigele jääb üle siis vaid eneseteraapia ja doktor Google.

Kahtlemata on probleemide lahendamise tähtsaim tingimus nendesse süvenemine, aga vahel juhtub ka, et sedakaudu avaneb lausa Pandora laegas. See tähendab: me näeme ühtäkki mõne probleemi kogu ulatust, kuidas see laieneb mitmesse eluvaldkonda, ja tajume, kui raske – või pea võimatu – on leida meid rahuldavat lahendust.

Me palvetame: Kyrie eleison...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, tänase evangeeliumi sõnum on pealtnäha lihtne: tuleb palvetada ja mitte tüdida. Kuid tundub, et näide, mida Jeesus selle tarvis kasutab, on kas üpris ebaõnnestunud või kannab endas siiski mingit varjatud nüanssi, mille kallal peamurdmine annab üsna lõpmatu arvu segasevõitu tulemusi.

Kõigepealt tuleb arvesse võtta, et Jeesus oli seda õpetust andes oma kolmekümnendate eluaastate alguses, ja Jumal olemise kõrval oli ta ka inimesepoeg. Mäletan väga hästi, kui lihtsate seletustega ma ise samas vanuses rahule jäin ja kui kergelt ma vasturääkivustest üle vaadata suutsin; mäletan ka seda, kui kohmakad olid näited, mida ma oma õpetuste juurde võrdlusmaterjalina kasutasin. Kui aga lüüa selg tikuna sirgu ja pea kuklasse ning deklareerida, et piibel on Jumala Sõna ja seal ei ole üht kirjamärkigi, mille õigsuses tohiks kahelda, siis kerkib üles uus probleem: meil ei jää muud üle kui asuda harutama ka evangeeliumis sisalduvaid raskemaid mõttepuntraid. Paraku ütlen ette, et tulemus ei ole eriti lootustandev.

Keskne menetlus selguse saamiseks on uurimisprotsess, milles sündmuse enda kõrval võetakse lisaks arvesse ka asjaolusid, mis võivad lõpphinnangut oluliselt mõjutada. Asjaolud võivad muuta

hinnangu vahel lausa vastupidiseks sellele, mis esimesel pilgul tundub. Jeesuse toodud tähendamissõna jätab kahjuks asjaolud üsna tahaplaanile ja seega üsna palju ruumi uurijate ja tõlgendajate fantaasiale.

Vaadelgem tänast võrdpilti nüüd lähemalt. Kohtuniku ülesandeks on üldiselt õiguse mõistmine, mis tähendab, et õiguse saab see, kelle kasuks koguneb rohkem kaalukaid argumente ja asitõendeid. Teatavasti peeti vanal ajal kohut nn akusatsiooniprotsessi reeglite järgi, see tähendab, kohtuasja algatas mitte riiklik süüdistaja, nagu tänapäeval, vaid üks vaidluspooltest, kes antud juhul oli lesknaine ise. Tähendamissõnas toodud andmete alusel ei ole päris selge, et õigusemõistmine oleks kindlasti lõppenud tema kasuks. Lesknaisele tehti tema staatusest lähtuvalt kindlasti ka mõõndusi, kuid samuti oli tal võimalus õigusemõistmist väänata, esitades ennast ohvrina pelgalt lesestaatuse alusel.

Kuid kirjelduse järgi on asi veel hullem: lesknaine rakendas kohtuniku suhtes lausa väljapressimistaktikat, mis on antud juhul märgilise tähendusega. Aus kohtunik ei laseks end isegi sellest mõjutada, kui teda tõepooltest näkku löödaks, ähvardusest rääkimata. Nii jääb mulje, et lesknaine teadis väga hästi, mis ta tegi, kui ta esitas kaebuse just korrumpeerunud kohtunikule, keda oli võimalik tüütamisega ära väsitada ja ähvardustega ära hirmutada.

Armsad õed ja vennad, tänases evangeeliumis sisalduv võrdpilt jätab meid tõesti üsna kahevahele. On selge, et Jumalat tuleb paluda tungivalt ja sageli, mingis mõttes isegi lakkamatult. Kuid on pehmelt öeldes küsitav, kas palvetamise juures tohib kasutada väljapressimist kui Jumala mõjutamise meetodit. Tegelikult ei tea me ju ette sedagi, kas meie piiratud mõistusest lähtuva palve täitumine tooks lõpuks kaasa midagi head või hoopis suuremat halba. Pealegi, kui väljapressimist saaks tõepooltest rakendada isegi Jumala suhtes, siis muutuks see legitiimseks vahendiks igasuguse õigusemõistmise mõjutamiseks.

Mida kõigest sellest segadusest siis lõpuks järeldada? Vägisi tekib tunne, et võibolla on antud loo mõtteskeem meelega vigasena esitatud, et julgustada inimest kriitiliselt mõtlema. Julgustada teda autoriteetide kuulamise kõrval usaldama ka omaenda mõistust ja elukogemust, ning upitama nende alusel otseks õpetusi, mis on ilmselt vildakad. Kas see on õige või vale, sellest saame paraku teada alles Jumala kohtu ees – alles seal selgub, kas me oleme oma ülesandest õigesti aru saanud või mitte. Aamen.